

Valtiovarainministeriö

PL 28

00023 Valtioneuvosto

ROVANIEMEN KAUPUNGIN LAUSUNTO KUNTARAKENNELAKILUONNOKSESTA

Rovaniemen kaupunginhallitus on kokouksessaan 25.2.2013 § 79 päättänyt lausuntonaan seuraavaa:

Yleistä

Rovaniemen kaupunki ja Rovaniemen maalaiskunta lakkautettiin ja tilalle perustettiin Rovaniemen kaupunki 1.1.2006 alkaen. Uusi Rovaniemen kaupunki on asukasluvultaan yli 60.000 asukkaan kaupunki, jonka pinta-ala on n. 8000 km². Rovaniemen seudun osalta kuntarakenteen korjaus on näin ollen jo tehty vanhan kaupungin ja maalaiskunnan yksimielisellä ja yhteisellä päätöksellä, jota jälkikäteen arvioituna on pidettävä onnistuneena ja tulevaa kehitystä hyvin ennakoivana. Pinta-alaltaan Rovaniemi on jo nyt kuntien jättiläinen, lähes Uudenmaan kokoinen.

Selvitysvelvollisuus, selvityspusteet (ml. poikkeuspusteet) ja selvitysvelvollisuuden sisältö

Kuntarakennelakiluonnoksessa kunnille asetetaan selvitysvelvollisuus yhdessä muiden kuntien kanssa. Selvittelytyön etenemistä jouduttaisi edes jonkinlainen määräys kuntien yhteistyön käytännöllisestä toteuttamisesta. Selvittelytyön tulisi olla keskitetysti johdettua ja hyvin ohjeistettua. Nyt vaarana on, että kunnat eivät saa aikaan riittävää yhteistyötä.

Selvityspusteista Rovaniemi haluaa tuoda esille sen, että Rovaniemi on Lapin kunnista ainoa, jolla ei ole lakiluonnoksessa mainittua erityistä selvitysvelvollisuusperustetta. Tästä huolimatta Rovaniemi ilmoittaa olevansa valmis osallistumaan selvitysten laatimiseen, mikäli naapurikunnat tekevät selvitysten laatimisesta aloitteen ja valtio osallistuu selvitystyön kustannuksiin lupaustensa mukaan.

Poikkeusperusteista Rovaniemen kaupunki haluaa todeta osaltaan, että toiminnalliset kokonaisuudet ovat Rovaniemen alueella jo olemassa. Pitkät etäisyydet ja harva-asutus sekä naapurikuntien keskusten sijainti etäällä kaupungin rajoista ovat realiteetti, jonka johdosta tällä alueella synnytettyjen uusien toiminnallisten kokonaisuuksien muodostaminen olisi keinotekoista.

Rovaniemen kaupunki pitää omalta osaltaan kuntaliitosten sijaan tärkeänä kysymyksenä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen ja rahoituksen uudistamista tiiviissä yhteistyössä kuntatoimijoiden kanssa alueelliset erityispiirteet huomioiden.

Esityksen sisältämät määräajat ja menettelyt

Kuntarakennelakiesityksen 4 b § sisältää määräykset yhdistymisselvitysten ja yhdistymissopimuksen laatimisesta. Rovaniemen kaupungilla on kokemusta vapaaehtoisesta kuntien yhdistämisestä. Tämän perusteella ja ottaen huomioon yhdistymisselvityksille asetetut sisältövaatimukset, kaupunki ilmoittaa pitävänsä esitettyjä määräaikoja selvitysten ja esitysten tekemiseen liian tiukkoina. Mikäli suunniteltuja määräaikoja joudutaan noudattamaan, lopputulos ei ole paras mahdollinen. Kun kuntien tulee samanaikaisesti huolehtia perustehtävistään, esitettyjen määräaikojen noudattaminen sekoittaa kuntakentän toiminnot selvitysten tekemisaikana tavalla, josta aiheutuu ongelmia.

Kireä aikataulu ja yhdistymisavustusten sitominen yhdistymisesityksen tekemiseen 1.4.2014 mennessä aiheuttaa sen, että selvitysten taso ei välttämättä ole paras mahdollinen. On väärin, että huolellista työtä tekevät kunnat, jotka myöhästyvät 1.4.2014 aikataulusta, mutta jotka kuitenkin yhdistyvät 1.1.2017 alusta, menettävät avustukset. Pääasia pitäisi kaiketi olla se, että kuntaliitoksia syntyy 1.1.2017 alkaen.

Valtioneuvoston toimivalta päättää kuntajaon muuttamisesta

Rovaniemen kaupungin näkemys on, että kuntarakennetta tulisi muuttaa ensisijaisesti kuntien yhteisillä sopimuksilla.

Yhdistymisavustuksien ehdot ja määrä

Rovaniemen kaupungin käsitys on, että yhdistymisavustuksen tulee sekä kattaa yhdistymisestä kunnalle aiheutuvat ylimääräiset kulut että olla samaan aikaan kannustin yhdistymissopimusten tekemiselle. Lakiesityksessä kaavailtu yhdistymisavustuksen perusosa Rovaniemen yhdistyessä yhden kunnan kanssa olisi 3,5 M€ ja lisäosan kanssa enintään 4,5 M€. Rovaniemen kaupungin ja maalaiskunnan yhdistyessä vuoden 2006 alussa, uusi Rovaniemen kaupunki sai yhdistymisavustusta 6,7 M€ ja investointiavus-

Rovaniemi

tusta 1,7 M€. Yhdistymisavustusten määrä tulee säilyttää vähintään aikaisemmalla tasolla ottaen huomioon väestön ikärakenne, sairastavuus ja muut sosiaaliset tekijät sekä väestön tulotaso.

Yhdistymisavustusten rahoituksen osalta Rovaniemen kaupunki huomauttaa, että esitetty rahoitusmalli on epäoikeudenmukainen niiden kuntien, kuten Rovaniemi, osalta, jotka ovat jo osaltaan korjanneet kuntarakennetta. Tällaisten kuntien osalta valtionosuuden vähennystä ei tulisi tehdä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien turvaamisesta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta koskevien linjausten mukaisesti.

Rovaniemen kaupunki yhtyy Lapin liiton näkemykseen siitä, että tässä tilanteessa on odotettava erityisvastuualueille asetettujen selvityshenkilöiden ehdotuksia. Varteenotettava ratkaisu olisi se, että kummastakin nykyisestä sairaanhoitopiiristä muodostetaan oma sote- alueensa. Rovaniemi pitää tärkeänä, että kaupungin väestöosuus ja äänivalta vastaisivat uudessa sosiaali- ja terveysalueen kuntayhtymässä hyvin toisiaan. Rovaniemi korostaa sitä, että Lapissa tulee jatkossakin säilyä hyvä ja rakentava yhteistyö kuntien välillä.

Uudistuksen yhteydessä ei ole riittävän selkeästi tuotu esille, mitä sairaanhoitopiirien ja niiden hoitaman erikoissairaanhoidon tilalle ollaan suunnittelemassa. Lisäselvityksiä edellyttävät mm. erikokoisten kuntien ja sote- alueiden tehtävät, tehtäväjako, hallinto sekä suhde erityisvastuualueisiin. Samoin erityisvastuualueiden tehtävät, rahoitus ja hallinto kaipaavat selvityksiä.

Lopuksi

Uusi Rovaniemen kaupunki muodostaa jo nyt yhtenäisen työssäkäyntialueen ja sellaisen toiminnallisen kokonaisuuden, jolla on taloudelliset ja henkilöstövoimavaroihin perustuvat edellytykset vastata palvelujen järjestämisestä ja rahoituksesta kunta- ja palvelurakennemuutoksesta annetun lain mukaisesti. Rovaniemi täyttää myös em. laissa asetetut väestöpohjavaatimukset niin perusterveydenhuollon kuin ammatillisen peruskoulutuksenkin osalta.

Esko Lotvonen
kaupunginjohtaja

Kaisa Laitinen
kaupunginsihteeri

LIITTEET pöytäkirjanote

KAUPKIRJ: 2034 /2012

79 § Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö kuntarakennelakiluonnoksesta

Valtionvarainministeriö on 22.11.2012 pyytänyt mm. kunnan- ja kaupunginhallituksilta lausuntoa kuntarakennelakiluonnoksesta. Lausuntoa on pyydetty 7.3.2013 mennessä.

Liite 1: Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö 22.11.2012

Liite 2: Kuntarakennelakiluonnoksen keskeiset ehdotukset

Liite 3: Kuntaudistuksen eteneminen-kaavio

Kuntarakennelaki-lakiluonnos perusteluineen ja muu asiakirja-aineisto on luettavissa osoitteessa www.kuntaudistus.fi .

Lapin Liiton hallitus on 11.2.2013 antanut oman lausuntonsa.

Liite 4: Lapin Liiton lausunto 11.2.2013

Kaupunginhallitukselle jaetaan luonnos Rovaniemen kaupungin lausun-noksi ennen kaupunginhallituksen kokousta.

Liite 5. Kuntaliiton mielipide

(Liite 6. Rovaniemen kaupungin lausunto 20.2.2013)

Kaupunginhallitus 15.2.2013, 74 § päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Esitys Kaupunginjohtaja Esko Lotvonen:

Kaupunginhallitus antaa pyydetyn lausunnon kuntarakennelakiluonnoksesta liitteen 5 mukaisesti ja saattaa sen tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Kaupunginhallitus 25.2.2013,

Kaupunginjohtaja esitti, että kaupunginhallitus päättää hyväksyä Rovaniemen kaupungin lausunnon korjatun liitteen 6 mukaisesti.

Liite 6. Rovaniemen kaupungin lausunto 25.2.2013 (korjattu)

Päätös Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti kaupunginjohtajan muutetun esityksen mukaisesti.

Täytäntöönpano:
Tiedoksi valtuustolle

Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa:

Rovaniemi, 28.2.2013

hallintosihteeri Marja Marjetta